

בן דוד - אברהם - הכהן

משרד עורכי דין

Ben David, Avraham, Hacoheh

Law Office

הלל 23 ירושלים 9458123

טל. 02-6259333 tel. פקס: 02-6259332 fax.

Aviadhacoheh3@gmail.com

Prof. Aviad Hacoheh,	Adv.	עו"ד	פרופ' אביעד הכהן,
Yeshayaho Avraham,	Adv.	עו"ד	ישעיהו אברהם,
Moshe Ben David,	Adv.	עו"ד	משה בן דוד,
Hodiya I. Hainovitz,	Adv.	עו"ד	הודיה א' היינוביץ,
Carmel Moshe,	Adv.	עו"ד	משה כרמל,
Dorit Yarchi,	Adv.	עו"ד	דורית ירחי,
Elisheva Hacoheh,	Adv.	עו"ד	אלישבע הכהן,
Eldar Shochetman,	Adv.	עו"ד	אלדר שוחטמן,
Meir Boroos,	Adv.	עו"ד	מאיר בורוס,

ב' בסיוון תשפ"ג
22 במאי 2023

לכבוד גב' גלי בהרב-מיארה היועצת המשפטית לממשלה ירושלים	לכבוד מר אסף צלאל מנכ"ל ירושלים	לכבוד ח"כ יואב קיש שר החינוך ירושלים
גברתי היועצת המשפטית,	אדוני המנכ"ל,	אדוני השר,

השלום והברכה,

הנדון: העמקת הפליה וחוסר השוויון במערכת החינוך - חוסר תקנון ופיקוח על מערכת החינוך החרדית

1. הנני פונה אליכם בשם מרשיי, תנועת "נאמני תורה ועבודה" והעומדים בראשה, בנושא הנדון.
2. כידוע לכם היטב, מזה שנות דור מתקצבת מדינת ישראל את רשתות החינוך החרדיות באופן נדיב, למרות שלכאורה אין הם עומדים באופן מלא בדרישות שונות המתבקשות – כתנאי לתקצוב – ממוסדות חינוך אחרים (כגון לימודי ליב"ה, השתתפות בבחינות מיצ"ב, מיון וסינון תלמידים, הפליה בוטה על רקע עדתי ועוד כהנה וכהנה כיוצא בזה). זאת, בה בשעה שמוסדות החינוך הממלכתיים והמוכרים שאינם רשמיים, שמצויים מחוץ לרשתות החינוך החרדיות, נדרשים לעמוד בשורה של תקנים, בקרה ופיקוח כתנאי להמשך תקצובם.
3. למרבה הצער (ויש שיאמרו אף למרבה הבושה), הפליה זו מעוגנת בספר החוקים של מדינת ישראל, בסעיף 3א(ט) לחוק יסודות התקציב, תשמ"ה-1985, שהחריג את רשתות החינוך החרדי מחובת השוויון.

4. נוסף ונעיר כי החרגה זו יצרה הפליה כפולה: הן הפליה בוטה בין מוסדות הרשתות החרדיות לבין שאר מוסדות החינוך הממלכתיים במדינת ישראל שנדרשים לעמוד בשורה מחמירה של תבחינים גלויים ושוויוניים כתנאי לקבלת תמיכות, הן הפליה בוטה בין מוסדות חינוך המשתייכים לאחת מרשתות החינוך החרדיות לבין מוסדות חינוך חרדיים שאינם משתייכים אליהן.
5. כך יוצא ששני תלמידים חרדיים הגרים בשכנות, מקבלים תקצוב שונה: זה המשתייך לרשת החינוך החרדית זוכה לתקצוב מלא (ואף לעתים למעלה מעמיתו הלומד במסגרת חינוך ממלכתית) ואילו חברו שלומד במוסד חרדי שאינו משתייך לרשתות אלה, אינו זוכה לכך ולא אחת לומד בתת תנאים.
6. למותר לומר שמצב משונה ומעוות זה הנו פרי של שיקולים פוליטיים גרידא, שמבקש להנציח לדורי דורות את שליטתן של שתי מערכות החינוך החרדיות הגדולות (החינוך העצמאי ו"מעין החינוך החרדי") בציבור החרדי ולהעמיק את אחיזתן של שתי המפלגות החרדיות ששלטות עליהן (אגודת ישראל ו"ס) בבניו ובנותיו.
7. הדעת הייתה נותנת שכבר לפני שנות דור ייעשה מעשה לתיקון מעוות זה, שיכול לתקון הנקל, באמצעות השוואת התנאים – כמו גם הדרישות לקבלת התקצוב – בין כל ילדי ישראל, באשר הם. אכן, למרבה הצער ולמגינת לב הדבר לא נעשה עד יום, ולא נראית באופק כל כוונה לתקנו.
8. למרות ביקורות חריפות ביותר על הסדר מפלה זה – לרבות ניסיונות לתקוף אותו בבג"ץ, שכשלו בעודם באבס בשל "סעיף שמירת הדינים" בחוק יסוד: כבוד האדם וחירותו), הסדר שאינו עומד באמות מידה בסיסיות של שוויון, לא של מדינה דמוקרטית, אף לא של מדינה יהודית, לעת הזו מונצח הסדר מפלה בספר החוקים הישראלי.
9. אכן, לעת הזו את שנעשה לפני 40 שנה אין להשיב אלא באמצעות שינוי החוק. אבל דומה שהכל יסכימו שאפילו החרגה זו, אינה יכולה לשמש היתר להפיכת מוסדות החינוך של רשתות החינוך החרדי לשדה פרוץ, מדבר שממה שאין בו לא דין ולא דין. גם הפגיעה המובנית בשוויון, אינה יכולה לשמש היתר לכך שמוסדות אלה ינהגו בהפליה בוטה על רקע עדתי, לא יעמדו תחת פיקוח ובקרה ממשיים ועילים, ויתנערו כליל מחובתם – כשאר מוסדות החינוך שבהם מתחנכים שאר ילדי ישראל - ללמד לימודי ליב"ה בסיסיים ומהשתתפות במבחני מיצ"ב וכל כיוצ"ב.
10. לפי המידע שיש בידי מרשיי, למרות זאת ולמרות הניסיון לחייב את רשתות החינוך החרדיות בעמידה תחת פיקוח יעיל בכל הנושאים שזכרו לעיל (ובנושאים נוספים), הן מתנהלות כ"מדינה בתוך מדינה", שלה כללים משלה וחוקים משלה, כשבפועל, במציאות – ובשונה מהתיאוריה – הפיקוח והבקרה הקיימים אינם משיגים את מטרתם, ולו במעט.
11. לנוכח הכוונה שנשמעה היטב באמצעי התקשורת להגדיל עוד יותר את התקצוב לרשתות החרדיות, ההפליה הנזכרת מתעצמת שבעתיים.
12. אכיר לכם תודה אפוא אם תעשו לתיקון המעוות על אתר, כתנאי מקדים להמשך התקצוב של הרשתות החרדיות (ולא כל שכן להגדלת שיעורו).

13. בנוסף, אבקש בשם מרשיי כי תעבירו אלי את הפרטים הבאים :

- א. כמה מוסדות היו וישנם בכל אחת מרשתות החינוך החרדיות בכל אחת מהשנים 2020-2023 (אנא שלחו נתונים מפולחים לפי שם הרשת, מספר המוסדות בכל אחת מהן ופילוח-משנה שלהם לפי מוסדות לבנים/מוסדות לבנות);
- ב. כמה תלמידים נמנו ונמנים כיום עם כל אחת מרשתות החינוך החרדיות בכל אחת מהשנים 2020-2023 (אנא שלחו נתונים מפולחים לפי שם הרשת, מספר התלמידים בכל אחת מהן ופילוח-משנה שלהם לפי בנים/בנות);
- ג. כמה מפקחים בתקן הועסקו ומועסקים על ידכם בכל אחת מהשנים 2020-2023 בכל אחת מרשתות החינוך החרדי (אנא שלחו נתונים מפולחים לפי שם הרשת ומספר המפקחים שאמורים לפקח ולבקר אותה);
- ד. כמה הפרות נתגלו וכמה סנקציות הוטלו בגינן – אם בכלל – בכל אחת מהשנים 2020-2023 על מוסד חינוכי המשתיך למי מבין רשתות החינוך החרדי (אנא מסרו נתונים על מספר הסנקציות, ופילוח לפי מהות ההפרה וסוג הסנקציה שהושת בעקבותיה);
- ה. כמה מבין מוסדות החינוך המשתייכים לאחת מרשתות החינוך החרדיות קיימו ומקיימים בכל אחת מהשנים 2020-2023 מבחני מיצ"ב? (אנא פרטו את שם המוסד שבו מתקיימים מבחנים אלה ואת תוצאותיהם);
- ו. בכמה מבין מוסדות החינוך המשתייכים לאחת מרשתות החינוך החרדיות קוימו ומתקיימים בכל אחת מהשנים 2020-2023 לימודי ליב"ה? (אנא פרטו את שם המוסד שבו מתקיימים לימודים אלה ואת מקצועות הליב"ה שנלמדים בו).
- ז. מהו סכום התקציב שהועבר – באופן ישיר ועקיף, בכסף ובשווה-כסף) לכל אחת משתי רשתות החינוך החרדיות בכל אחת מהשנים 2020-2023? (אנא פרטו – לפי פילוח שנתי - את הסכום או את שיעורו בשווה כסף, ואת מהות התקצוב).

14. **בהיות כל המידע שנתבקש לעיל מצוי תחת ידכם, אכיר לכם תודה אם תמציאו אותו לידי לאלתר (בדוא"ל) בהקדם, למען יוכלו מרשיי לכלכל את המשך דרכם בעניין זה ולדעת מה הדרך ילכו בה ומה המעשה אשר יעשו.**

15. למען הסר ספק בקשה זו מוגשת גם לפי הוראות חוק חופש המידע. בהיות מרשתי מוסד מלכ"רי היא פטורה מתשלום אגרה בגינה. היה והנכם סבורים אחרת, אנא בטובכם נמקו עמדתכם ושלחו לי שובר לתשלום האגרה).

16. למותר לומר, שאין בכל האמור לעיל משום ויתור מצד מרשיי על זכות העומדת להם מכוח הדין.

בכבוד רב ובברכה,

פרופ' אביעד הכהן, עו"ד

